

## A. Spørgsmål fra det i 1968-69 (2. samling) nedsatte udvalg og ministerens besvarelser.

### Kap. I. Formål.

#### Spørgsmål 1:

Hvad forstås nærmere ved ordet „pleje“, jfr. lovforslagets § 1? Hvem træffer afgørelse om pleje, og hvorledes tilvejebringes de fornødne midler? Kan der nævnes konkrete eksempler på pleje?

#### Ad spørgsmål 1:

Begrebet pleje omfatter bestræbelser af forskellig karakter:

a) oftest vil bestræbelserne gå ud på at opretholde en ønsket landskabstilstand. Dette svarer til, at de fleste fredningskendelser går ud på opretholdelsen af en status quo-tilstand, f. eks. af videnskabelige eller landskabelige hensyn. De fleste danske landskabstyper vil ændre sig ret hurtigt, først og fremmest ved at der opstår trævækst, områderne springer i skov. Herved vil landskabet blive bragt i en ganske anden tilstand, end det var formålet med fredningen. Dette vil betyde, at rent tekniske indgreb vil være nødvendige for at opretholde en ønsket landskabstilstand. I visse tilfælde kan det endog nødvendiggøre anvendelsen af de bestemte driftsformer, der har skabt landskabstypen.

b) I andre tilfælde kan bestræbelserne gå ud på at udbygge eller omforme en landskabstilstand, f. eks. ved etablering af nye plantninger eller ved anlæg af parkeringspladser eller andre faciliteter spændende fra lystbådehavne til toiletbygninger, i det hele indførelsen af de mange elementer, som særlig stærkt viser sig nødvendige ved udbygningen af de såkaldte nærrekreative arealer.

c) Endelig er der bestræbelserne for på den rette måde at indpasse nye landskabselementer i de landskaber, som man principielt ønsker bevaret i deres hidtidige tilstand. Det kan f. eks. dreje sig om anlæg af nye veje, særlig motorveje, broer og el-føringer m. v. Indførelsen af sådanne dominerende elementer i landskabet kræver dels en omhyggelig overvejelse af placeringen og dels en passende udbygning af disse elementers nærmeste omgivelser, f. eks. gennem udform-

ning af terrænet og passende beplantning.

De under a) nævnte bestræbelser vil normalt kunne tilgodeses gennem fredningskendelserne, der kan indeholde forskrifter for, hvorledes og af hvem den ønskede tilstand skal sikres. Udgifternes fordeling kan der være gjort op med under erstatningsfastsættelsen; i øvrigt anvendes bevillingen under den særlige finanslovkonto til vedligeholdelse (§ 21.6.01.31) bl. a. til disse formål.

De under b) anførte bestræbelser vil også i en række tilfælde kunne tilgodeses ved fredningskendelser, men når det drejer sig om egentlige anlæg, der forudsættes udnyttet intensivt af almenheden, er det dog kun undtagelsesvis, at man kan få dem udført på privat ejendom, og disse anlæg placeres derfor som regel på arealer, der ejes af det offentlige. Mindre anlæg er i flere tilfælde gennemført ved finansiering fra de pågældende kommuner, medens de større som oftest har været statsligt finansieret, i så fald af den særlige finanslovbevilling (§ 27. 2.21.09) til foranstaltninger i forbindelse med rekreative områder. For alle anlæg gælder det, at planlægningen af områderne er foretaget af de lokale fredningsplanudvalg i samarbejde med andre lokale myndigheder og eventuelt ministeriet. Til udvalgets orientering vedlægges en af fredningsplanudvalget for Hjørring og Thisted amter i august 1968 udarbejdet oversigt over arbejder med pleje m. v. af rekreative arealer forestået af fredningsplanudvalget [udeladt].

Med hensyn til de under c) nævnte bestræbelser varetages disse i det væsentlige af statens naturfrednings- og landskabskonsulent og fredningsplanudvalgene, jfr. i øvrigt lovforslagets kap. V. samt af fredningsnævnene og de påtaleberettigede institutioner.

Det tilføjes, at naturfredningsrådet er rådgivende med hensyn til den videnskabelige side, medens statens naturfrednings- og landskabskonsulent er det med hensyn til den landskabelige og rekreative side af plejespørgsmålene.